

# Obsah

<b>Předmluva</b> .....	7
<b>1 Ústrojí mízního oběhu</b> .....	9
1.1 Vasa lymphatica – mízní cévy .....	9
1.1.1 Vasa lymphocapillaria – mízní kapiláry .....	10
1.1.2 Vasa lymphatica collectoria – sběrné mízní cévy .....	10
1.1.3 Ductus lymphatici et trunci lymphatici – hlavní mízovody a mízní kmeny .....	11
1.1.4 Uspořádání mízních kapilár a mízních cév v orgánech a tkáních .....	14
1.2 Lympha – míza .....	16
1.3 Orgány s lymfatickou tkání .....	18
1.3.1 Centrální lymfatický orgán – brzlík .....	18
1.3.2 Periferní orgány s lymfatickou tkání .....	21
1.3.2.1 Lymfocyty roztroušené a sdružené v mízní uzlíky ve sliznici .....	21
1.3.2.2 Samostatné orgány s lymfatickou tkání .....	22
1.3.2.2.1 Tonsillae – mandle .....	22
1.3.2.2.2 Lymphonodus – mízní uzlina .....	25
1.3.2.2.3 Lymphonodus inversus – převrácená mízní uzlina .....	28
1.3.2.2.4 Lymphonodus hemalis – krevní mízní uzlina .....	28
1.3.2.2.5 Lien – slezina .....	29
<b>2 Systematická a funkční morfologie a topografie mízních cév a mízních uzlin u skotu, kozy, ovce, prasete a koně</b> .....	35
2.1 Lymphocentra capitis – mízní centra hlavy .....	35
2.1.1 Lymphocentrum parotideum – příušní mízní centrum .....	35
2.1.2 Lymphocentrum mandibulare – podčelistní mízní centrum .....	37
2.1.3 Lymphocentrum retropharyngeum – zahltanové mízní centrum .....	38
2.1.4 Odtokové cesty mízy z lymfocenter hlavy .....	41
2.2 Lymphocentra colli – mízní centra krku .....	42

2.2.1 Lymphocentrum cervicale superficiale – povrchové krční mízní centrum .....	42
2.2.2 Lymphocentrum cervicale profundum – hluboké krční mízní centrum .....	44
2.2.3 Odtokové cesty mízy z lymfocenter krku .....	47
2.3 Lymphocentra membri thoracici – mízní centra hrudní končetiny .....	49
2.3.1 Lymphocentrum axillare – podpažní mízní centrum .....	50
2.3.2 Odtokové cesty mízy z lymfocentra hrudní končetiny .....	52
2.4 Lymphocentra thoracis – mízní centra hrudníku .....	53
2.4.1 Lymphocentrum thoracicum dorsale – dorzální hrudní mízní centrum .....	53
2.4.2 Lymphocentrum thoracicum ventrale – ventrální hrudní mízní centrum .....	55
2.4.3 Lymphocentrum mediastinale – mízní centrum mediastina .....	57
2.4.4 Lymphocentrum bronchale – průduškové mízní centrum .....	60
2.4.5 Odtokové cesty mízy z lymfocenter hrudníku .....	63
2.5 Lymphocentra abdominis – mízní centra břicha .....	66
2.5.1 Lymphocentrum lumbale – bederní mízní centrum .....	66
2.5.2 Lymphocentrum celiacum – břišní mízní centrum .....	69
2.5.2.1 Lymphocentrum celiacum u domácích savců s vícekomorovým žaludkem .....	69
2.5.2.2 Lymphocentrum celiacum u domácích savců s jednodukovým žaludkem .....	73
2.5.3 Lymphocentrum mesentericum craniale – mízní centrum kraniálního okruží .....	75
2.5.4 Lymphocentrum mesentericum caudale – mízní centrum kaudálního okruží .....	78
2.5.5 Odtokové cesty mízy z lymfocenter břicha (bederní krajiny a orgánů břišní dutiny) .....	79
2.6 Lymphocentra pelvis et membri pelvini – mízní centra pánve a pánevní končetiny .....	81
2.6.1 Lymphocentrum iliosacrale – kyčelněkřížové mízní centrum .....	82
2.6.2 Lymphocentrum iliofemorale (inguinale profundum) - kyčelněstehenní (hluboké tříselné) mízní centrum .....	86
2.6.3 Lymphocentrum inguinofemorale (inguinale superficiale) – tříselněstehenní (povrchové tříselné) mízní centrum .....	88
2.6.4 Lymphocentrum ischiadicum – sedací mízní centrum .....	92
2.6.5 Lymphocentrum popliteum – podkolenní mízní centrum .....	94
2.6.6 Odtokové cesty mízy z lymfocenter břišní stěny, pánve a pánevní končetiny .....	95

<b>Použitá literatura .....</b>	<b>97</b>
<b>Obrazová část .....</b>	<b>99</b>
<b>Rejstřík.....</b>	<b>161</b>

V kapitolech o stavbě a funkci šlachy mozku oběhu jsme popsali strukturu i funkci jednotlivých součástí mízního oběhu u savců s zvláštním důrazem na shora uvedené druhy, abychom čtenářům ujasnili cesty mozku šlachy oběhu a procesy imunity odehrávající se v tkáních a kapkách v těle savců při kontaktu organismu s rozmanitými škodlivými projevy a vlivy prostředí i vnitřního prostředí. Jsou zde uvedeny i nezbytné údaje o stavbě orgánů zahrnutých do povinné kontroly při veterinární prohlídce poražených jatečných zvířat.

V kapitole o systematickém seřazení, topografii a funkčním rozsahu mízních cév a mízních uzlin se čtenář seznámí nejprve se stručným popisem a topografií mízních uzlin a mízních cév v jednotlivých typických orgánech. Seznámí se i se sběrnými oblastmi jednotlivých mízních uzlin u skotu, kravy, ovce, kočky a koně, t. j. s sběrnými oblastmi přítoku mízy z orgánů a tkání, ale i s odtokem mízních uzlin. Ujasní si též i možné cesty odtoku mízy do jednotlivých mízovodů a do sítné krve.

Tyto poznatky jsou potřebné pro správné hodnocení patologických procesů a jejich šíření jak v klinické praxi tak i při kontrole a hodnocení zdravotní nezávadnosti jatečných zvířat a z nich těžných produktů vlivy lidí i zvířat. Mnohdy nestačí pouze mít uzliny vyšetřit a posoudit jejich stav. Je třeba i umět převidět a ušlechťovat šíření patologických procesů v orgánech a tkáních právě dle poznatků o uspořádání mízního oběhu v jednotlivých částech těla zvířat a postihené mízní uzliny. Nejužitečnější aspekty provádění povinné kontroly jatečných zvířat jsou obsaženy v „Místních návodech veterinární služby“ vydávaných Ministerstvem veterinární správy. Štěstí však nevystačíme při zveřejňovaných situacích. V nich případech je třeba, aby veterinární lékaři uměli využít poznatky hlubokého evolucionárního vztáčení a dokázali aplikací těchto poznatků vyslovit odpovědná, vysoká odborná opatření k ochraně zdraví člověka i zvířat, aniž by museli ohrožené přísluš zasahovat do celistvosti těla jatečného zvířete a ničit kvalitní potravinou vhodnou při porážce.



Předpokládáme, že publikace přispěje ke zkrácení veterinárního zdravotního dozoru nad potravinami živočišného původu. Jeho výsada úroveň má u nás zásluhou prof. Jana Lenického (1839-1939) a doc. Jana Hůlky (1907-1951) a jejich žáků a pokračovatelů již stáříletou tradici. Nechť napomůže plnit znaný slogan průkopníka veterinární hygieny